

Vogelwaarnemingen in Zuid-Kennemerland Aflevering 125

1 december 1996 - 1 maart 1997

Houtrakkerbeemden trekken ook zangvogels aan

De vorst die eind december inzette en enig weken ons landje teisterde bracht naast schaatsers uiteraard ook de vogels in beweging, hoewel er weinig sprake was van enorme concentraties watervogels op ijsvrije plaatsen. Wel zijn er Brilduikers, Nonnetjes en Grote Zaagbekken op veel plaatsen waargenomen waar ze normaal niet voorkomen. Opmerkelijk was dat in de AW-duinen een record-aantal Mandarijneenden is geteld: 54 exx op 10 januari. Waarschijnlijk zijn deze vogels, die veelal redelijk verscholen tussen de oevervegetatie zitten, door de vorst naar open water gedreven. Het meest opvallende van deze winter was misschien wel de talrijke aanwezigheid van zaadeters in de Houtrakkerbeemden. De braakliggende akkers hier herbergen talloze kruiden die een ware aantrekkingskracht uitoefenden op vele Veldleeuweriken (max 300), Kepen (10-en), Groenlingen (max 200), Kneuen (10-en) en Fraters (max 80). Zo blijkt dit gebied ook in de winter zijn waarde te hebben, en niet alleen voor watergebonden vogelsoorten.

Soort	Datum	Plaats	Aantal/ Bijz.	Waar- nemers
Roodkeelduiker	8-2	't IJ, Spaardam	1 foer	Huy
Parelduiker	27-12	Zuidpier, IJmuiden	1 ad wi	Bui
Geoorde Fuut	5-12	Noorder Buiten Spaarne	1 foer	Dok
	21-12	Jachthaven, IJmuiden	1 tp	Tak,Dro
Kuifduiker	18-12	Strand Bf'daal - IJmuiden	1 dood	Gee, Lee
	1-1/8-2	Zuidpier, IJmuiden	max 2 tp	div
	19-1	Visserhaven, IJmuiden	1 foer	Buc
	31-1	Noordzeekanaal	1 foer	Vos
	2-2	Zee bij IJmuiden	1 foer	Hop
Roodhalsfuut	23-11/23-2	Zuidpier eo, IJmuiden	1 1e wi	div
	30-12	Strand N'wijk - Zandvoort	1 dood	Gee, Lee
No. Stormvogel	21-12	Zuidpier, IJmuiden	1 rondvl	Tak,Dro

Soort	Datum	Plaats	Aantal/ Bijz.	Waarnemers
Kuifaalscholver Aalscholver	11/15-1	Zuidpier, IJmuiden	1 tp	LZP
	14-12	Noorder Buiten Spaarne	300 tp	Dok
Roerdomp		Later opvliegend en naar N vertrekkend Deze winter in lagere aantallen in de AW-duinen aanwezig dan tijdens de vorige winter. Max 2 exx op een dag. Daarbuiten:		
Ooievaar	24-1	Zorgvrij, Recr.geb Sp'woude	1 O	Scu
		Behalve in de stenge vorstperiode steeds 2 exx. aanwezig bij de nestpaal aan de Fazantenlaan, Heemstede (div)		
Lepelaar	31-12	Poelpolder, Haarlem	3 rondvl	Cot
		Eerste waarnemingen: 16-2 op verschillende plaatsen in de polder. Op 23-2 al 16 exx tp in de Hekslootpolder (Moe)		
Knobbelzwaan	10-1	Noorder Buiten Spaarne	96 tp	Bui
Kleine Zwaan		De gehele periode max 12 exx in de AW-duinen aanwezig, waaronder een ex met een blauwe halsband 314P		
Wilde Zwaan		In de AW-duinen max 105 exx op 8-1 (Tak,Dro)		
	6-12	Schiphol-Oost/Ruigehoek	8 ad tp	Tak
	21-12	Spaarnwouderplas	1 tp	Dok
	21-12	Westbroekplas	1 tp	Dok
		(mogelijk hetzelfde ex van de Spaarnwouderplas)		
Zwarte Zwaan	12-1	Haarlemmermeer	5 foer	Tho
	6-2	Spaarnwouderplas	2 ad/2 onv	Scu,Mar
	24-11	Spaarnwouderplas	2 tp	Dok

Van ganzen zijn alleen waarnemingen van pleisterende vogels opgenomen, tenzij er sprake was van sterke doortrek:

Rietgans	4-1	Haarlemmermeer	ca. 80	Hie,Tho
	15-12/6-2	Hekslootpolder	max 3 tp	Moe
	7-2	Inlaagpolder	19 tp	Tak
Taigarietgans	15-2	Spaarnwouderplas	3 tp	Tak
	25-12	Houtrakkerbeemden	2 tp	Buc
	28-12	Zuidpier, IJmuiden	1 kort tp	Buc
Toendrarietgans	15/16-2	Spaarnwouderplas	max 7 tp	div
		De gehele periode aanwezig in en rond de Houtrakkerbeemden-West/Inlaagpolder, max 60 exx op 24-12 (Mar). De vogels dronken in het Noordzeekanaal.		
	24-12	Dijkland Lage Dijk	3 tp	Mar
	25-1	Hekslootpolder	1 tp	Buc
	29-1	Vereenigde Binnenpolder	±50 tp	Mar
Kl. Rietgans	14/16-2	Spaarnwouderplas	max 29 tp	vele
	14/20-12	Hekslootpolder	3 tp	Dok
	26-12	Houtrakkerbeemden-West	29 tp	LHB
	8-2	Zuidpier, IJmuiden	230 N	Gro,Vos

Soort	Datum	Plaats	Aantal/ Bijz.	Waar- nemers
Kolgans	18-12	Inlaagpolder	16 tp	LHB
	14/24-1	Houtrakkerbeemden-West	4 tp	Mar
	25-1/7-2	Hekslootpolder	max 14 tp	div
	29-1	Vereenigde Binnenpolder	5 tp	Mar
	8-2	Zeeleep Kennemerduinen	375 N	Huy
Grauwe Gans	11/15-2	Omg. Spaarnwouderplas	12 foer	div
	6/11-2	Spaarnwouderplas	max 4 tp	div
	30-12/14-2	Hekslootpolder	max 12 tp	Buc,Bui
	3-1	Houtrakkerbeemden-Oost	1 foer	Bui
	14-1	't IJ, Spaardam	5 tp	Mar
	23-1	Verenigde Polders	9 foer	Bui
	29-1	Spaardammerpolder	13 tp	Mar
	13/14-2	Gruiterspolder	max 6 tp	Dro,Bui
Canadese Gans	14-2	Veerpolder	1 foer	Bui
	25-1	De gehele periode 2 exx aanwezig, meestal in de Gruiterspolder (vele)		
Brandgans	13/21-12	Oude Spaardammerpolder	19 tp	div
	10-2	Jachthaven, IJmuiden	1 tp	LZP
	23-2	Zuidpier, IJmuiden	±800 NO	Tho,Hop
Rotgans	14-12	Kennemermeer, IJmuiden	1 juv tp	Gro,Vos
	24-12/18-1	Hekslootpolder	1 foer	Moe
Witbuikrotgans	27-12 & 11-1	Zuidpier, IJmuiden	1 tp	Bui,Gro
	5-1	Zuidpier, IJmuiden	4 tp	Slo
Nijlgans	8-2	Zuidpier, IJmuiden	12 N	Mar
		Grootste groepen:		
	15-12	Verenigde Polders	110 foer	Bui
	18-1	Suizencomplex, IJmuiden	12 foer	Tak
Casarca	18-1	Velsertunnel, Velsen-Zuid	35 foer	Tak
		De gehele periode, behalve tijdens de vorst, verbleven 5 exx bij het Kennemermeer, IJmuiden. Op 8-2 waren hier zelfs 7 exx aanwezig (div)		
	t/m 24-1	Hekslootpolder	max 5 tp	vele
	10-1	Westbroekplas	5 tp	Bui
	18-1/14-2	Suizencomplex, IJmuiden	1♂ foer	div
Carolina-eend Mandarijneend	19-1	Rijksweg bij Driehuis	1 tp	Buc
	7/10-1	Oranjekom, AW-duinen	max 2♂♂1♀	Bui,Vli
		Deze winter is het hoogste aantal in de AW-duinen ooit geteld: 54 exx (27 paartjes) in de Oranjekom op 10-1 (Vli). Daarnaast zijn langs de Kerkweg, Spaarnwoude ook nog max 2 paartjes aanwezig.		
Smient	6-2	Jan Gijzenvaart, Haarlem	1♀ tp	Kor
		Grote concentraties tijdens de vorst:		
	27-12	Plas Haarlemmermeerse Bos	1800 tp	Vli
	28-12	NZkanaal, Buitenhuizen	6500 tp	Huy
	dec-jan	Westbroekplas	4000 tp	Dok
	31-1	Houtrakkerbeemden-Oost	500 tp	Bui

Soort	Datum	Plaats	Aantal/ Bijz.	Waar- nemers
Bronskopeend	14/28-12	Oranjekom, AW-duinen	1♂ tp	vele
Krakeend		Grootste groepen, onder meer op vreemde plaatsen:		
	17-1	Weiden t.o. Duin en Kr'berg	114 foer	Bui,Huy
	17-1	Weiden Sp'berg - Delftlaan	151 foer	Huy
	30-1	Waarderpolder	±40 foer	Bui
Pijlstaart	15-12/16-2	Houtrakkerbeemden-Oost	max 48 tp	Bui
	25-12	Brouwersvaart, Haarlem	1♂ tp	Bui
	28-12	Jan Gijzenvaart, Haarlem	1♂ tp	Heu
	7/8-1	R. Schusterkan., AW-duinen	1♂ foer	div
	11-1	NZkanaal t.h.v. Houtpolder	1 paartje	Bui
	31-1	Geul 21, AW-duinen	1♂ tp	Tak,Dro
	8-2	Vuirak, Penningsveer	1♂ tp	Huy
Krooneend	1/13-12	't Wed, Kennemerduinen	1♂ tp	vele
Toppereend		Tijdens de vorstperiode verbleven slechts max 40 exx bij de Zuidpier, maar op 8-2 was er naast goede doortrek van deze soort een groep van ruim 400 exx tp (div)		
Zwarte Zee-eend	5-1	R. Schusterkan., AW-duinen	1♂ tp	Mar
Brielduiker		Op veel plaatsen waargenomen, met maxima in de AW-duinen op 7-1 (42 exx) en bij de Zuidpier op 8-2 (63 exx)		
Nonnetje		In de AW-duinen max 26 exx op 8-1. Daarbuiten: Buiten de AW-duinen op zeer veel plaatsen, met name in het poldergebied en Noordzeekanaal, maar ook in stedelijk gebied, waargenomen		
Middelste Zaagbek	3-1	Spuikanaal, IJmuiden	85 tp	Tak
	11-1	NZkanaal t.h.v. Houtrak	11 tp	Bui
	20-1	Ommerbos, Hoofddorp	1♀ tp	Sca
	2-2	Ringvaart bij Lisserbroek	1♂ tp	Vli
Grote Zaagbek		Door de vorst op vele plaatsen waargenomen. Grootste groepen:		
	3-1	NZkanaal Velsen - sluizen	140 tp	Tak
	5-1	Havens/sluizen, IJmuiden	±150 tp	Cot
	7-1	AW-duinen	45 foer	Bui
	31-1	Noorder Buiten Spaarne	12 tp	Huy,Wil
	31-1	De Liede	14 tp	Bui
Zeearend	21-12	Bloemendaal aan Zee	1 Z	Gee
		Laag over zee; achtervolgd door meeuwen		
	28-12	Cronjéstraat, Haarlem	1 onv Z	Huy
Blauwe Kiekendief		Veel waargenomen in polder en duinen; past goed in het beeld van de irruptie die in Nederland heeft plaatsgevonden		
Havik		Vooraf veel in de polder waargenomen		
Ruigpootbuizerd	14-2	Oostbroek, Spaarnwoude	1 ad tp	Bak
Smelleken	28-12	Houtrakkerbeemden-Oost	1♂ tp	LHB
	24-1	Inlaagpolder	1 onv tp	Mar
	2-2	Spaarnrdam Oost	1♂ ov	Sch
	1/8-2	Inlaagpolder	1♀ /juv tp	Huy,Mar

Soort	Datum	Plaats	Aantal/ Bijz.	Waarnemers
Slechtvalk	27-12	Bloemendaal aan Zee	1 onv tp	Gee
	20-1 & 5-2 & 14-2	Omg. Spaarmwouderplas	1 ad ♀ tp	Scu,Mar
	dec/jan	Hekslootpolder	1 tp	Dok,Moe
Kraanvogel	3-1	AW-duinen	1 ad ov	Deu
Waterral		Veel gemeld uit de polder en AW-duinen		
Goudplevier		In november massaal tp in de Hekslootpolder; max 1500 exx op 24-11 (Dok)		
Kievit		In november massaal tp in de Hekslootpolder; max 7000 exx op 24-11 (Dok). Bovendien op 27-11 ±2500 exx rond de Spaarmwouderplas en 5/6-12 ±4000 exx rond Schiphol (Tak)		
Bonte Strandlop.	14-2	Hekslootpolder	1 tp	Dok
	16-2	Gruiterspolder	1 tp	Dok
Kemphaan	28/29-11	Hekslootpolder	±50 tp	Moe
	22-12	Hekslootpolder	2 tp	Dok
Bokje	31-12	Eil. v. Rolvers, AW-duinen	1 foer	Tho,Hoo
	2/5-1	Zwartevelde, AW-duinen	1 tp	div
Houtsnip		Veel gemeld uit de AW-duinen, max 6 exx op 2-1		
	31-12	Herenweg, Heemstede	1 langsvl	Hie,Lee
	1-1	Middenduin, Overveen	1 foer	Slo
	2-1	Kennemermeer, IJmuiden	1 rondvl	Mar
Grutto		Eerste datum: 14-2 4 exx Gruiterspolder (Dro)		
Tureluur		Door vorst uit de Waddenzee geweken vogels zijn op vele plaatsen in de regio waargenomen, zowel aan de kust als in de polder		
Witgatje	9-12	Houtrakkerbeemden-West	1 tp	LHB
	dec-jan	AW-duinen	max 3 tp	vele
	21-12	Hekslootpolder	1 N	Moe
Rosse Fr.poot	22/27-2	Kennemermeer, IJmuiden	1 tp	vele
Zwartkopmeeuw		De gehele periode verbleef een adult bij de Zuidpier, IJmuiden		
	12-12 & 9-1	Hekslootpolder	1 ad ov	Moe
	14-2	Gruiterspolder	1 ad tp	via Dro
Kokmeeuw	10-1	Sluizencomplex IJmuiden	1 dood	Hop
		Met een ring uit Estland		
Stormmeeuw	17-12	Westbroekplas	1 tp	Moe
		Leucistisch ex; geheel gebroken wit verenkleed.		
Geelpootmeeuw	5-1	Haringhaven, IJmuiden	1 ad foer	Cot,Vos
	14-2	Havens, IJmuiden	1 tp	Hop
Zilvermeeuw	14-12	Waarderbrug, Haarlem	1	Mun
		Leucistisch ex		
Kleine Burgemeester	23-02	Strand, IJmuiden	1 1e wi	Tho,Hop
Zeekoet	26-12	Jachthaven, IJmuiden	1 foer	Tho
	26-1	Zuidpier, IJmuiden	1 olie	Mar
		Zuidpier, IJmuiden	1 olie	LZP
Alk	9-2	Strand, IJmuiden	1 dood	Hop
	14-2	Strand, IJmuiden	1 dood	Hop
Kleine Alk	30-12	Strand N'wijk - Zandvoort	1 dood	Gee

Soort	Datum	Plaats	Aantal/ Bijz.	Waar- nemers
Papegaaiduiker	17-1	Zuidpier, IJmuiden	1 langsvl	Deu
Kerkuil	25-12	Oprit Abbenes, Haarl'meer	1 dood	Hop
Ransuil	26-1	Haarlemmerse Bos	7 tp	Vli
	29-1	Volkstuinen bij NZkanaal	max 2 tp	Kor
	8-2	Zijweg, Haarlem	1 roep	Gro
Velduil	10-1	Oostbroek, Spaarnwoude	1 tp	Bak
IJsvogel	2-1	Oranjekom, AW-duinen	1 tp	Huy,Wil
Kl. Bonte Specht	21-12	Pompstation, AW-duinen	1 tp	Tak,Dro
	26-12	AW-duinen	1 foer	Slo
Kuifleeuwerik		De gehele periode max 2 exx aanwezig in het gebied van het Kennemerstrand.		
Boomleeuwerik	3-1	AW-duinen	3 foer	Deu
Veldleeuwerik		De gehele periode (dus ook tijdens de vorstperiode) verbleven max 300 exx op de ruigtevelden van de Houtrakkerbeemden (vele)		
Strandleeuwerik		Voor de tweede achtereenvolgende winter overwinterden Strandleeuweriken bij het Kennemermeer, IJmuiden; max 6 exx (vele)		

Strandleeuwerik in zomerkleed. Foto: Piet Munsterman.

Soort	Datum	Plaats	Aantal/ Bijz.	Waarnemers
Waterpieper		Veel gemeld uit de polder, maar ook uit het Kraansvlak op 18-1 (Deu)		
Grote Gele Kwik	13-12	Vishal, Haarlem	1 roep	Dam
	16-12	Zijlstraat, Haarlem	1 tp	Lee
	dec	Cronjéstraat, Haarlem	1 tp	Huy
Witte Kwikstaart	22-12	Vondelweg, Hekslootpolder	1 tp	Moe
Waterspreeuw	14/22-12	AW-duinen	1 tp	DBA
Pestvogel	7/15-12	Dennekoplaan, IJmuiden	3 foer	Tho
Zwarte Roodstaart	23-02	Jachthaven, IJmuiden	1δ tp	Tho,Hop
Zwartkop		Minder waarnemingen dan vorige winter:		
	5-1	Ringweg, Spaardam	1δ foer	Dok
	12-1	Schoollaan, Bennebroek	1♀ tp	Tho
	15/16-2	Berkenrodestraat, Haarlem	1♀ foer	Buc
Tjiftjaf	28-11	Dolfijnstraat, Haarlem	1 tp	Dok
	8-12	R. Schusterkan., AW-duinen	1 roep	Gro
	19-12	Vijfhoek, Haarlem	1 tp op dak	Lee
	1-1	Motel Bastion, Velsbroek	1 foer	Scu
Vuurgoudhaan	8-12	R. Schusterkan., AW-duinen	1 tp	Gro
	26-12	Zandv.laan, AW-duinen	1δ roep	Buc
Baardmannetje	5-12	Gemaal Halfweg	2 tp	Tak
	8-12	Geul 29, AW-duinen	3 tp	Gro
Matkop	23-11	AW-duinen	2 tp	Tak,Jes
	21-12	Betonkanaal, AW-duinen	3 tp	Tak,Dro
	8-1	Oranjekom, AW-duinen	1 tp	Tak,Dro
	31-1	Zwartevelde, AW-duinen	1 tp	Tak,Dro
Kuifmees	14-12	Zijweg, Haarlem	1 foer	Tho
		In de kerstboom in de voortuin van uw scribent (de vraag is alleen wat Tho daar deed...)		
Klapekster	1-12	Zeven Bosjes, Ken.duinen	1 tp	Fri
	16-1	IJmuiderslag, IJmuiden	1 foer	Deu
Bonte Kraai	23-11	Infiltratiegebied AW-duinen	1 ZW	Tak
	30-12	Hekslootpolder	1 N	Moe
	3-1	Zeedorpen, AW-duinen	1 tp	Deu
	29-1	Noorder Buiten Spaarne	1 tp	Mar
	10-2	Inlaagpolder-West	1 foer	Scu
	14-2	Strand IJmuiden	1 tp	Hop
Ringmus	10-1	Thorbeckelaan, Heemstede	7 foer	Ber
Vink	22-1	Thorbeckelaan, Heemstede	1δ foer	Ber
		Dit ex foerageerde al schuifelend achteruit!		
Keep	11-1/5-2	Houtrakkerbeemden-West	max 50 tp	div
Groenling	29-12	Houtrakkerbeemden-West	200 foer	Bui
Kneu		De gehele periode minimaal 50 exx aanwezig in de Houtrakkerbeemden (vele)		
Frater		Gehele periode ca. 40 exx tp rond de Zuidpier van IJmuiden		
	25-1	Bij hut Spaarmwouderplas	28 foer	Tak
	jan-feb	Houtrakkerbeemden-West	max 80 tp	div

Soort	Datum	Plaats	Aantal/ Bijz.	Waarnemers
Grote Barmsijs	14-12	Buiten het duingebied: Zijkanaal C, Spaarndam	25 tp	Dok
	26-12	Houtrakkerbeemden	enkele tp	LHB
	29-12	Gemaal Spaarndam	35 foer	Dok
	8-2	Kerkweg, Spaarwoude	50 foer	Dok
Appelvink	10-1	Vogeleiland, AW-duinen	1 tp	Vli
	20-2	W. de Zwijgerl., Santpoort-Zuid	1 tp	Bod
IJsgors	26-12	Houtrakkerbeemden-West	6 tp	LHB
	28-12/25-1	Kennemermeer, IJmuiden	max 5 foer	vele
Sneeuwgors		De gehele periode max 35 exx Kennemermeer, IJmuiden		
Geelgors		De gehele periode in klein aantal aanwezig rond het Kennemermeer, IJmuiden (max 7 exx op 8-2, Gro,Vos).		
Gewone Zeehond	2-1	Zuidpier, IJmuiden	1 tp	Mar
	10-1	Zuidpier, IJmuiden	1 tp	Hop
	16-1	Zuidpier, IJmuiden	1 tp	Gro
	31-1	Zuidpier, IJmuiden	1 tp	Mar

Deze waarnemingsrubriek is samengesteld uit waarnemingen van:

Ali Frank Alink	Hop Fred Hopman
Bak Ko Bakker	Huy Evert van Huijssteeden
Ber Henk van de Berg	Jes Jacos Jes
Bod R. en H. Boddeke	LHB Logb. Houtrakkerbeemden
Buc Han Buckx	Lee Guido van Leeuwen
Bui Niko Buiten	LZP Logboek Zuidpier
Cot Fred Cottaar	Mar P.J. Marcus
Dam Tom Damm	Moe Dirk Moerbeek
DBA DBA-lijn	Mun Piet Munsterman
Deu Chris van Deursen	Sca Marcel Schalkwijk
Dok Adriaan Dokter	Sch Yvonne Schutter
Dro Piet de Droog	Scu Hans Schuurman
Fri J.J. Frieswijk	Slo Nico Slotboom
Gee Steve Geelhoed	Tak Paul Tak
Gro Hans Groot	Tho Pieter Thomas
Heu Lida van de Heuvel	Vli Piet van Vliet
Hie Ferdy Hieselaar	Vos Wim Vosse
Hoo Berry van den Hoorn	Wil Marianne Willems

Iedereen wordt weer hartelijk bedankt voor het doorgeven van de waarnemingen. Waarnemingen voor Fitis 2 kunnen, bij voorkeur op volledig ingevulde kaartjes, tot 20 mei 1997 ingestuurd worden naar:

Hans Groot, Zijlweg 168 kamer 10, 2015 BJ Haarlem (023-5322229)

(hier kunnen ook handleidingen, waarnemingskaartjes en groslijsten worden aangevraagd).